

COASTA de ARGINT

Director, OCTAVIAN MOȘESCU

Redacția și Ad-țrația

Vasile Lascar № 1

— BALCIC —

Abonament anual 200 lei

Ziarul cultural al Universității libere din Balcic

Troiță

I. Theodorescu-Sion.

ziua eroilor

S'a ales o zi în plină p.imăvară, cu ruguri de flori și boare miresmată pe culmi, pentru a fi închinată acelor cari prin jertfa lor anonimă ne-a dat ritm nou de viață și de libertate.

Și'n această zi, muiată parcă în melancolii de epopee, întreaga natură revășită odinioară de viforul războiului, pulsează năvalnic în jurul nostru, se aprinde puternic în jarul rozelor, se împospătează din izvoarele pământului, revarsă soare pretutindeni și în amurguri își întinde cerul înstelat, ca și cum nimic nu s'a întâmplat, ca și cum nimeni nu s'a desprins dintre noi.

Numai din lumea umbrelor eroice, ajung până la noi ecouri epice ale vremurilor topite în foc și fer, în sufețele noastre prind accente lirice și în lumina amintirilor se încheagă toată epoca de entuziasm și de durere, de înfrângere și de izbândă.

Și'n freamătul acesta de amintiri duiioase, cum să nu ne r sipim sufețele noastre într'o profundă adorare pentru vizionarii halucinați ai victoriei, când astăzi fiecare suflet e un imn de slavă, fiecare gând o lumină sacră pe mormintele acelor cari s'au stins departe de căminul lor, prin șanțurile morții, dar și ale biruinții.

Ziua eroilor nu e o zi a justiției umane, în care trebuie să se desbată procese de conștiință sau să se deslanțuie vreun fulgerător rechizitoriu împotriva acelor cari au stărnit războiul de ieri.

Nu este nici zi cernită, în care zăbranicul morții să fluture deasupra noastră, o zi străbătută de jale și cântece de îngropăciune.

Ziua eroilor, e pe departe o zi de reculegere morală pentru noi moștenitorii veseli ai victoriei de ieri, pe dealtă parte ziua de azi se conturează în linii mari, se desfășoară în marea nebănuite care pătrund dincolo de hotarele de sânge ale fiecărui neam.

Prin simbolul jertfei supreme, ziua eroilor e o zi de revărsări de balade a întregului neam omenesc. Căci fiecare popor își are eroii lui, porniți în focul bătăliilor cu aceeași frântură de doină de-acasă, cu aceleași lacrimi pentru mamele lasate în urmă, cu aceleași flori date lor de logodnicele credincioase, cu acelaș dor să-și apere pământul țării lor.

De ce atunci să avem ură pentru ai lor și iubire numai pentru ai noștri?

În capitala Franței, sub monumentalul arc de triumf din Place de L'Étoile, poporul francez și-a îngropat eroul necunoscut la capătul caruia arde întotdeauna flacăra recunoștinței eterne.

Și acolo, nu odată, mi-a fost dat să văd pe sburătorul teu'on, care odinioară semăna moarte deasupra Parisului, descoperindu-se cripa evocatoare de vitejii și nu odată mi-a fost dat să găsesc pe o frumoasă Brunhildă din țara Rinului lângă lespeda acoperită de flori din toate țările și aduse acolo de toate națiile.

Și-atunci am înțeles rostul acestui monument așezat în inima Parisului.

Sub marmora albă nu se află eroul francez, ci simbolul epic al supremei jertfei omenesti.

Fie că acest sublim simbol al omenirii să fie și un simbol al păcii de mâine. Fie ca din aceste jertfe să se înalțe un nou templu, cu alți credinți și cu alți preoți, sub a cărui boltă să răsune în larg orgele în psalmi de prezmărire.

Și'n ziua eroilor, în acest templu al omenirii înfrățită, să cântăm laolaltă un imn nou, un imn de slavă și de bucurie, imnul păcii universale.

Octavian Moșescu.

Flora Coastei de Argint la Cluj

Prof. Dr. Al. Borza (Cluj)

Cum era și firesc, naturalii au fost cei dintâi, care au descoperit minunile îndrăznețului Cap Callacra și ale încântătorului golf de la Balcic, cercetându-i Flora bogată și vegetația de un col-ris deosebit de obișnuită înfățișare a vegetației noastre din România. După activitatea de puner a cercetătorului Murgoi — nașul de pie memorie al denumirii atât de potrivite: Coasta de Argint —, s'au perindat unul după altul toți botanicii noștri prin aceste fermecătoare plaiuri, strângând ca albina harnică podoabele rare și interesante ale Florei din acest ținut. Începe d-l Petrescu dela Iași, urmează d-l Prodan dela Cluj și cu o stăruință deosebită d-l Panțu dela București, întovărășiți de alți cercetători ai florei române.

Era deci firesc, ca să pe-rineze pe tărâmurile scaldate în soare și valurile mării dela Căvama, Callacra, Balcic și Ecrene și reprezentanții Muzeului și al Grădinii botanice dela Universitatea din Cluj. Noi ne angajasem doar, să publicăm în opul nostru „Flora României exsiccata” pe rând toate speciile noi, critice, sau rare ale Florei românești. Și care ținut ar fi putut furniza un număr mai mare de comori floristice specializate de acasă și din lumea largă, de cât chiar această Coastă de Argint? În intervale scurte au vizitat această regiune directorul Borza, conservatorul N. Aradi, asistentul Pop, șeful de cultură Görtler, studind după metodele noului fitosociologie vegetația stepelor, pădurilor, ogoarelor și mlaștinilor. Împreună cu a nisipurilor din Dobrogea nouă, clectând un material imens și foarte valoros pentru publicarea „Flora României exsiccata”.

dar pe un naturalist adevărat nu l mulțumesc numai miile îngrămadite în ierbare, preparate în fuga călătoriilor și excursiilor, studiate de tot fugitiv numai la fața locului. Pentru ca să cunoști deplin o specie, este nevoie să studiezi pe lângă caracterile morfologice ale unui număr cât mai mare de indivizi, și viața ei, să o observe în toate fazele de vegetație, să urmărești cu atenție cum se comportă această plantă în alte condiții decât cele ale locului natal, ale stațiilor naturale. Este necesar să supui planta la culturi în medii și condiții variate pentru ca să cunoști caracterile de adaptare ale indivizilor, deosebindu-le bine de caracterile permanente stabile și invariabile ale speciilor.

Pentru aceea am căutat să aducem de pe Coasta de Argint toate speciile de plante care în flora noastră botanică, observându-le aci în toate fazele dezvoltării lor. Studii de acest fel motivază doar în primul rând științele mari, pe care și le dau toate neamurile culte, de a înflința și întrețin cu chelțuții atât de considerabile grădini botanice

Dar rostul grădinilor botanice mai este și acela, ca să împărtășească cunoștinți din toate domeniile botanice celor studenților și publicului mare. Printre aceste îndatoriri este și aceea, de a înfățișa grupate la un loc, plantele caracteristice diferitelor regiuni geografice. Se poate de fapt incipul o problemă mai frumoasă de răspândire a culturii științifice în păturile largi ale publicului inteligent, decât aceea, de a grupa la un loc plantele Coastei de Argint într-o Grădină botanică, care este vizitată an de an de zeci de mii de studenți și intelectuali din țara întreagă, și de a face cunoscută această minunată floră și a celorlora, cărora mijloacele bănești sau alte împrejurări nu le îngăduie, să viziteze Țara de ferii și povești, care este această dungă de uscat și mare, îmbrățișate cu patimă?

În secția geografică am construit o stâncăle de calcar, în locul cel mai cald al Grădinii, pe o pantă expusă soarelui de miazăzi. O dispozitie arcuată a acestei stâncării concentrează, ca într-o căldare, toată dogoarea zilei or de vară, adunând și razele de lumină ce se reflectează de pe stâncile albe, făcând ca întreaga vegetație plantată în crăpăturile acestei stâncării, să se scalde în belșugul căldurii și luminii care-i sunt necesare și prielnice.

La poalele „Coastei de Argint” din Grădina botanică a Universității clujene se răsfăță înaltele de toate un boschet de smochini, elementul lemnos de obârșie mediteraneană cel mai caracteristic și mai util. Alături stă Iazomia dobrogeană (Iasminium fruticosum), iar prin nisipul îngrămadit șerpuesc vițele unei mici cucurbitacee, plesnitoarea (Ecbalium elaterum). Adesea surprinzi aci vizitatori care atingând fructele cât un ou de porumb ale acestei plante, fac ca fructul să se rupă depe viță și să arunce de parte semințele amestecate cu un lichid, ce este eliminat pe orificiul deschis. Dintr'un colț al stâncii iel ne zimbesc flori de Peganum Harmala, atât de abundentă pe coastele Balcicului, cu roșarii verhi în cromatica popularului turcesc în lungi fire atârând peste stânci cîmbrișorul balcanic (Tymus carnosulus) cu frunze mici ciliate la bază și floricele roșii, ce răspândesc mirosul caracteristic pentru cimbrul de câmp și grădină. E interesant cum se mlaștăză firele și se stăgează la toate depresiunile stâncii, căutând probabil să prindă cât mai mult din căldura reflectată de ele. Bujorii (Paeonia tenuifolia), podoaba cea mai strălucită a platoului dela Callacra, sunt reprezentate prin câteva exemplare frumoase, ce îmbracă primăvara haina pompoasă a florilor roșii. Tufa spinosă, numită și de popor păliur (Paliurus spina Cristii), stă amenințătoare într'un colț al grupului Coastei de Argint. Compozeele bine mirositoare: Achil-

ma Va-dastii, Chrysanthemum millefoliatum și altele im-podobesc zimburiile stâncării, dând vizitatorilor o idee justă de miremele care plutesc în văzduhul îmbășșimat al Coastei de Argint. Un mic pelin Artemisia caucasică, reprezentă elementul străvechi caucasic la noi. Alături se ridică mândră o Liliacee caracteristică pentru tărâmurile mediterane, Asphodeline lutea, cu flori galbene frumoase. Numai pe Coasta de Argint se găsește un reprezentant mediteranean al familiei Plumbaginaceae, Pumbago europaea, cu flori mici albastrii, pe care am isbutit să o încetăținem și pe stâncăria noastră. Pe niște copicele de aături se agată două vițe caracteristice pentru domeniul florei mediterane: Periploca geaca și Smilax esculsa, această din urmă cu frunze ghimpate, de care se agată lăna oilor pascătoare din Valea Batovei, legendara „vale fără iarnă” a ciobanilor ardeleni depe vremuri. Pe stâncile dogorâte de soare se întind tulpinile grase de Euphorbia myrsinites, un alt element mediteranean al florei noastre.

Dar și însemna să abuzăm de răbdarea cetitorilor noștri în bună parte nespecialiști în materie botanică, dacă am continua să înșirăm numiri tehnice de plante fără de explicațiile detaliate și figurile, detaliate și figurile, care le ar permite să recunoască aceste plante în natură. În Grădina botanică din Cluj toate aceste plante se cultivă în condiții asemănătoare cu cele dela Balcic și Callacra, fiind însemnate cu etichete corespunzătoare. Acest grup al Coastei de Argint nu stă bineînțeles izolat în secția geografică a Grădinii, care înfățișează Flora României. La stânga se întinde un șir întreg de movi și de nisip îmbrăcate în vegetația săracăcioasă caracteristică dunelor noastre maritime. La dreapta trei văi și o lntnsă colină pietoasă expusă către Sud adăpostește plantele caracteristice din restul Dobrogei, atașându-se de-o parte la „Flora Balcanică” intrudută, de altă parte la grupul Oltâniei. Banatulul și a regiunii mediterane adevărate (Italia Grecia, Sudul Franței etc.) Aci cultivăm pe lângă smochinul, Periploca, Palușe, Euphorbia myrsinites al Coastei de Argint și elemente care lipsesc din flora noastră: Iaurul, urezul, Agave și alte podoabe sudice.

Dintre toate aceste grupări geografice înșirate de noi cu egala dragoste și îngrijire, totuși Coasta de Argint este mai aproape de sufletul meu, fiindcă ea reprezintă tot ce Natura a hărăzit mai multicolor, mai îmbălzămat și mai pitoresc în România. Ea ne reamintește mai desăvârșit Țara visurilor, dorurilor desfătătorilor și mulțumirilor din fericele meleaguri mediterane.

Prof. Dr. Al. Borza

CITIȚI
„GÂNDIREA”

Elegie

Ca o amenințare nebună,
A unui zeu crud ce se răzună.
Pripită, seara și lasă aripile grele
Peste durerea culesului viilor mele.
Posomorâte umbre'n juru-mi cadă—
Și ntr'o tăcere ciudată.
S'apropie ora reproșurilor
A ispășirii și a remușcărilor.
Unde e strălucirea mea, oare!
Și rodul greu pârșuit în voră
Truda mea fuse trudă zadarnică
Și visul meu — nălcuire amarnică.
Înimă unde să te adăpostesc?
Răvnă, cum să te potolesc?
—Departe, furtună turbată se naște
Și'n noapte moartea mă paște.

Îți mai amintești? . . .

Ți-amintești în grădina și casa — adormite
În zăpada albă a cireșilor în floare?
O, dormiți mereu, dormiți în închisoare
Tânguieți amorțite și amintiri ofișite!
Sunt închis în această neagră'nchisoare,
O, tânguiți amorțite și amintiri ofișite. . . .
Vedeți temnicerul meu: rușinea'n care-am trăit
Vedeți osânda mea: zilele ce mi s'au srârșit
Ți-amintești-tu zâmbetul cireșilor înfloriți
Și zvonul lor din grădina culcată?
Ah! Iată ingeri adormiți. — Să nu-i treziți:
E corul Ingerilor mei albi de altădată.
Eu trebuie să mor aici cu toți cei osândiți
O, tânguieți amorțite și amintiri așilite —
Și fuse un vis, vai, — grădina adormită
Și tot un vis fuse — cireșii'nfloriți!

În românește, de N. Grevedia

Pole

În Bazargic apare de câteva luni revista literară POLE (Câmpia) care se trudește să arunce deasemeni o punte de argint între Cultura română și bulgară. D-l Ianef Hagi Ianef, dire torul acestei reviste, fiind un cunoscător al limbei și literaturii românești, talmăcește în bibli-gărește frumoase pagini din scriitorii români. Deasemeni a d sa obținut colaborarea tânărului poet dobrogeean Capitarof, redactorul ziarului nostru în limba bulgară. Astfel au apărut până acum traduceri din Mihail Eminescu.

Al. Vlahuța, Oct. Goga, Cezar Petrescu, Cerna, Mihail Codresnu, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Camil Petrescu, Perpesscius, Octavian Moșescu, Zăharia Stancu etc.

Insistăm pe lângă toți acei cari d resc o spropiere culturală între Bulgaria și România, să dea tot sprijinul prietenului nostru Ianef care, între munții stâncoși de patimi cari despart aceste două popoare, întinde o câmpie rodnică în florile literaturii românești.

СРЕБРИСТИЙ БРЕГЪ

ВЕСТНИКЪ ЗА КУЛТУРА НА
БАЛЧИКСКИЯ СВОБОДЕНЪ
УНИВЕРСИТЕТЪ

УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ
КОМИТЕТЪ

Ул. Пр. Фердинандъ № 84—Базарджикъ

Никифоръ Крайникъ

Думи за приятеля

Приятелю да приемъ, кой ли знай
ще ли си спомня някой въ тоя край
за нашия грудъ—и тежъкъ и упоренъ

Забравата ще да ни победи-
смъртта—и тя—ще да ни раздели,
но азъ, помни—ще искамъ да съмъ първи

Че славата е катъ строшена чаша,
отъ пияна и никакъ не се плаша,
че времето въ пресвара я оголва,

Тъй както ние нашите пълни чаши.
Зщо ли сж усилията наши
какво сме ний, защо ли ний твориме?

Все равно ми й! че зная азъ добре
сърцето ми дорде да бий ще спре,
за моите песни и за менъ ще казватъ;

„Никифоръ Крайникъ“? Да, и него поминъ
Добъръ поетъ бе, салъ че съ псевдонимъ
Подписваше и псевдонимъ остана.

Празника на просветата

На 24 Май славяните празнуватъ правника на просветата.

Празникътъ на двамата братя Кирилъ и Методи, родени въ македонския градъ Солонъ.

Въ какво се състои делото на тия двама равноапостоли?

Кирилъ и Методи сж творците на славянската азбука, сж първите славянски учители, които сж превели свещените книги на понятенъ на славяните езикъ и сж плъзнали между народа да го просветяватъ.

Частно за българите, дело то на Кирилъ и Методи е отъ особено значение.

Непросветения български народъ, който си е нямалъ нито азбука, нито книжнина, нито пъкъ каквато и да било култура е билъ започналъ да се поддава на силното гръцко влияние. Гръцките духовници бавно, но сигурно вършели поставената си задача на погръчването на българското племе.

И кой знае, може би ние днесъ не бихме говорили и писали на български езикъ, ако не бяха двамата братя македонци, които сами и съ помощта на своите многобройни ученици, най вече на Климента, сж отворили очите на съвременците си българи отъ гръцката опасност.

Затова, цялото българско племе, а ведно съ него и цялото славянство всяка година на 24 Май отпразнуватъ чествуванието на паметта на тия двама славянски равноапостоли.

Печо Господиновъ.

Повяхнали Копнежи.

Утрото разплита златни мрежи
въ сънните покои на нощата,
въ утрото, повяхнали купнежи
стене, съ безметеженъ съвъ сирьбата.

Някой плаче въ мощната тъмнина,
въ черните градини на скръбта...
Вечерта разплита плащенци,
съ пурпуръ багри всеки клонъ смъртта.

РИБАРИ.

Те още отъ тъмнъ сж въ водата.

И трима съ груби, почернели, небръснати лица и здрави мишици за тежките весла.

Влагата излива голитъ имъ рамене, гърдитъ и свититъ пръсти на налуканитъ рже.

Въ усгата солене и горчи. Мрежата е хвърлена; едни само гбжички, очертани въ правилненъ кръгъ, сж на повърхността на водата.

Далече въ мрачината изтънено се чува тренъ. Зминова ли нѣкои или се връща?

Се едно е за тѣхъ.

Тѣ чакатъ за ловъ, за гладнитъ гърла, коваго сж оставили у дома.

Истока разцѣфа, бавно размахва лимоненожълтитъ си криле, докато слънцето, голъмо колкото връшкето, и настървено до жарък изплава и съ разтопеното си царско злато стопля вълнитъ Но те чакатъ.

И дълго ще чакатъ до като уловятъ мжката на своя печаленъ животъ.

Панчо Михайловъ

Побруджанска народна песенъ.

Хороводна.

Михалъ предъ връчка печина,
Вода да вода отпаа
И покръй връчка минава
до Михалъ тѣмо овреше

и си на Вода думаше:
—„И дай на Вода тѣмъ китка,
дого та грее въ лицето,
дого на гори въ сърцето“.

Вода на Михалъ думаше:
—„Насъ си китката не давамъ
дого та грее въ лицето,
дого та гори въ сърцето“

Съзгана отъ Буза
Йорданца отъ селото
Шейнара.

Български писатели

Панчо Михайловъ.

Въ България се навѣдиха много писатели и най-вече поети. Единъ презъ други, званни и непризвани се надпреварватъ да публикуватъ стихове и щомто станатъ десетина на брой бързатъ да ги издадатъ въ отделна сбирка. И после започватъ да се критикуватъ едни други; говорятъ за литературни школи, за групи и въобще все за големи работи, а делата имъ всъщностъ оставатъ недоносчета.

Затова, когато чета книгите на Панчо Михайловъ, за когото смело и напълно заслужено може да се каже, че е единъ отъ най-добрите български белетристи отъ новата генерация писатели, ни обзема справедливата почитъ предъ неговия голъмъ талантъ.

Упоритъ и неуморимъ работникъ, той сж редка последователностъ, въпреки тѣй тежките условия за литературно творчество приготвя и издава своите творби, които сж истински даръ за българската литература.

Преди години още, когато за първи пътъ се появи повестята му „ПОДЪ ЗЕМЯТА“ си казахъ, ето единъ следъ толковаго бездарници, който е способна да прозре печалната действителностъ на нашия животъ и да го възсъздатъ въ неговите истински бон. Предъ менъ се изпречваше образа Емиля Зола и картините отъ безсмъртния му „Жерминалъ“.

Но последваха други творения, книгата му „БЪЛГАРСКИ НОВЕЛИ“, прикова вниманието на всички къмъ

него. Единъ го отрекоха, злобата въ мажките имъ души беше заменила истинския възторгъ съ похулни думи. Панчо Михайловъ не се смути. Той си имаше вече своето верую:

— „Чувашъ ли? По-добре е вместо молитви майката да те научи да бъдешъ гордъ, честенъ и независимъ да почиташъ само слабите и потиснатите, да разделяшъ зълъка и леглото си съ гледието“...

И последваха нови издания на книгите му, които се изчерпваха, а същевременно се печатаха и нови книги.

Библиотеката „Наши писатели“ издаде книгата му „МАЛКИ ПАЗКАЗИ“ а литературната вадруги „Стрелба“. Празника на параклиса

И постепенно, ПАНЧО МИХАЙЛОВЪ, въпреки и младостъ, зае заслуженото място на пѣвенецъ въ българската съвременна белетристика

Зшото, време е, да започнемъ и ние, още при живе да отдаваме заслужената почитъ къмъ дарените синове на нашата многострадална земя.

ЧИУТА.

(Откъдетъ.)

ОКТАВЪ.—(затваря вратата полека. Усмивнатъ поглежда Карменъ, въздиша дълбоко каточели облеченъ) Да, знаешъ ли каква голъма тежестъ сие отъ душата ми!

КАРМЕНЪ.—(Приближава се до Октавъ, прегръща го. Той ни благослови, Октавъ) благослови ни... И колко отдавна очаквахъ азъ неговата благословия... отдавна я чакахъ... Чакахъ я да дойде тѣй.. явна... истинска... тѣй както днешъ... Азъ я забелезахъ... чувствавахъ я въ очитъ му... но беше скрита, а азъ я желаяхъ явна, искрена... както сега... отъ цѣлата душа казана... „Утре въ общината“... Ти мъчишиш Октавъ? Не те ли трогва?

ОКТАВЪ.—Какъ да ме не трогва?

КАРМЕНЪ.—Щастието не ти ли налива огънь въ мозъка? О какъвъ мъчаливъ те прави щастието бурборко! (Отдърпа се отъ него) А утре „въ общината“, заради

М-мъ Мику. Чу ли? И после какъво ще правимъ, Октавъ? Ще отплтуваме... нали? Ще отплтуваме негде на село, въ нѣкое забутано селце, въ нѣкаква мѣстностъ където да тече едно мъничко поточе, тѣй мъничко, че да се присуши като вземешъ една шепя вода. Ще ставаме рано... ти ще си сълвив и ще се събуждашъ съ мойтъ цѣлвукъ, ленивъ... едвамъ се обличашъ, а азъ ще те дразня и да те цѣлвамъ, да те цѣлвамъ... да те цѣлвамъ, Октавъ... После да приемъ прѣсно топло мжкото. Да обикляме по полянитъ и по хълмоветъ. Азъ да полскачамъ напредъ съ бѣла рокличка, съ шапка подържка и съ рже пълни си цѣвѣта... като предвѣстница на пролѣтта. Ти отпоздиръ да бръмчиши като нѣкой тежкъ сълвив бръмбаръ... А азъ да бѣгамъ и да се въртва да те цѣлвамъ... да те цѣлвамъ... да те цѣлвамъ... да те цѣлвамъ... Какъ Октавъ не е ли хубаво? На обѣдъ да ни чака прохладната кжшица. Съ чардакъ засенченъ отъ тополитъ!

ОКТАВЪ.—Карменъ, Карменъ, подлудявашъ ме.

КАРМЕНЪ.—Какво страшно шумолене! Душата ми е една вълна; отъ твоята душа идва вятъръ, моята вълна се люлее отъ твоята що мирише на босилекъ и на... Азъ да ти давамъ да ядешъ, да те храня... да ти турямъ въ уста, като едно паленце, и да ти искамъ за всяко едно парченце за заплата по една цѣлвучка... и после на нашиятъ коравъ криватъ съ груби и чисти завивки да приспя, Октавъ... Да си легнемъ тѣй послушни, като деца да те пригърна презъ вратѣтъ съ ржците си... и да спимъ щастливи... шастливи... (заплаква) Октавъ. Октавъ... какъво щастие...

ОКТАВЪ.—(притискайки я къмъ себе си) Душичке моя...

КАРМЕНЪ.—Виждашъ ли Октавъ, виждашъ ли? Азъ не съмъ и говорила никога тѣй много, както тази вечеръ. Виждашъ ли... Каква разговорлива ме направилъ щастието? Пазехъ си думите за нѣкого. И сткогато те познахъ, пазехъ ги още

по-вече...

ОКТАВЪ.—(стресвайки се бърже) Карменъ! КАРМЕНЪ.—(Уплашена) Какво има? Какво значи тоя викъ?

ОКТАВЪ.—Карменъ, какво икономическо... защото знаехъ за кого ги пазя...!

ОКТАВЪ.—Карменъ... КАРМЕНЪ.—А ти неблагодарнико ме чакаше съ револверъ на вратата.

ОКТАВЪ.—Прости ме... но когато влезешъ въ класна вечеръ и искахъ да отворишъ една врата безъ да чукашъ и безъ да кажешъ кой си... безъ да кажешъ ни дума...

КАРМЕНЪ.—Нима трябва да кажа коя съмъ? Кажии... Всякога когато на вратата чука една добра мисълъ, вие я посрещате съ револверъ ли въ ржка?... Остави... остави... дразня те азъ така, но съмъ тѣй щастлива... тѣй щастлива... че бихъ желала да ме стопи някой, та месото ми да обърне въ душа. Да я излезе въ твоята душа. Да остана тамъ за винаги... и да се слъя съ тебъ... да плача съ тебъ, да умра съ тебъ...осъ твоята

душа иде фуртуна, моята вълна се надува, пени се, разпрѣсква се, отъ твоята душа иде слънце, моята душа се отпуска и се хили. Тѣй, тѣй, притискай ме къмъ себе си, къмъ сърцето си, по близо, по силно.

Да премине, да се слеятъ нашите души, да се не знае коя е моя, коя е твоя... Октавъ... (въ тръпки) Октавъ, защо щастieto има смъртни тръпки? Защото е безкрайно като смъртта?

ОКТАВЪ.—Защо такива грозни мисли?

КАРМЕНЪ.—Не, Октавъ, не сж грозни мисли, не сж грозни. Не... Извъредно красиви... Но такава щастие, Октавъ, такава щастие... Замайва ме безкрайността... като че ли съмъ „на върха на едно дърво... по края на една бездѣнна пропасть. Примеждия... примеждия, много отдолю, но мило слънце и безкрайно ясно небе, ви сж тия думи?

КАРМЕНЪ.—(съ протестъ) Мнения... чука се на вратата и двамата се стряскатъ

Lumina electrică și Balciul

Deși Balciul e un oraș vizibil și îndrăgit de numeroși vilegiaturisti și e poate cel mai pitoresc oraș de pe litoralul românesc al Mării Negre, nu e luminat încă până azi cu electricitate, decât vilele regești, și acee cu uzină proprie. Din aceasta cauză atât sezonizii, călătorii de frumos dar și doritorii de confort, ca și intelectualitatea orașului acuză actualul consiliu de lipsă de inițiativă și de activitate.

În ziarul „Dobrogea Nouă“ a apărut un articol inspirat de mai mulți cetățeni ai Balciului, dând la iveală o neînțelegere ce ar exista între consilierii comunali, o parte dintre ei pentru luminatul cu electricitate, cealaltă parte, protivioși.

Scrisoarea de mai jos a d-lui D. Capsali, membru în delegația permanentă a Primăriei Balciu, ni e trimisă cu scopul de a lămurii opinia publică. O publicăm cu plăcere, cu mângâierea că doar prin presă se va lămina Balciul.

Domnule director,

În urma scrisoarei înmănată ziarului „Dobrogea Nouă“, din partea celor va cetățeni ai orașului Balciu, publicată în rezumat în sus citatul ziar sub No. 216 din 11 Mai a. c. arătând indignarea lor față de Consiliul Comunal al orașului Balciu, pentru respingerea ofertei casei Hrisovelonis a iluminatului cu electricitate al orașului.

Răspund în scop nu mai să luminez pe câitorii atât din Bazargic cât și din alte orașe; iar cât privește opinia publică a orașului Balciu a fost și este destul de bine luminată relativ la sus zisa ofertă, căci răspunderea ei s-a făcut cu asentimentul opiniei publice din Balciu, dându-și seama că oferta a fost în dezavantajul Comunei; de nura următoarele motive.

Casa Hrisovelonis având două motoare „Diesel“ instalate la fabrica de lână din poria fapt care a determinat-o să ceară a contracta cu Comuna, pentru ada lumină electrică numai în centrul orașului luându-și angajamentul a instala 65 becuri, cu o putere de 19 mii lumânări, pretinzând comuna să plătească suma de lei 248.000 care o cheltuește actualmente cu întreținerea tîmpilor perfo-max și a tîmpilor cu petrol. Cum aproape trei sferturi din oraș rămâne fără lumină urmează Comuna să întrețină lumină restul orașului, așa că necesa a se alocu în buget suma de le 180.000 pentru întreținerea luminii în cartierele ne iluminate, așa ca modestul buget al acestui oraș se îngroună cu suma totală de lei 420.000 pentru iluminatul orașului, sus numita societate se obligă a construi rețeaua parționale iluminate iar după 10 ani, rețeaua care trebuie scoasă din uz că fie reparată contul comunei, iar după 15 ani, întreaga instalație să rămâne Comunei (bine înțeleasă fără motoare), rețeaua reînaltată cu spe-

șele Comunei-mari avantajii. D-l Primar al primăriei acestei oferte, a încredințat delegației Permanente pentru a o studia Delegația luindu-o în studiu și cercetăndo specialiști găsece ca instalația rețelei și puterea energiei conform planului casei Hrisovelonis costa cu motor cu tot lei 600.000 față de puterea luminii, nu trebuie motor mai mare de 12 cai putere.

Atunci care este rostul Comunei în interval de 15 ani să plătească casei Hrisovelonis suma totală de lei 3.720.000 pentru instalația care costa 200.000 lei.

Consiliul Comunal în urma depunerii ofertei de către D-l Primar, luând în cercetare atât oferta, cât și proiectul de contract, redactat de casa Hrisovelonis, cât și raportul Delegației Permanente, găsește oferta absolut ne avantajoasă și cu majoritate abrotută o respinge, propunând nu pentru 15 ani, ci 25 ani să dăm în concesiune lumină electrică pentru întreg oraș, plătind suma care se cheltuește actualmente cu iluminatul, ca după 25 ani întreagă instalația cu motoare, uzina în perfect funcționare să rămâne comunei; la aceasta pînă astăzi n'a răspuns casa Hrisovelonis cu toate că această decizie a stat afișată 10 zile atât în sala Primăriei Balciu, cât și în sala Prefecturii Callaera.

Iar în sînul Consiliului Comunal nu a existat pînă în prezent și nu va exista nici o neînțelegere—mereu s'a lăcrat și se va lucra în deplin acord.

Cu stimă
D. Capsali
Membru în delegația Permanentă.

De la cohorta de cercetori „Coasta de Argint“

D-l căpitan I. Berceanu, comandantul cohortei de cercetași „Coasta de Argint“ în urma vizitei unui grup de cercetași bucureșteni, a primit din partea d-lui Nedelcu, în spectorul Fundației culturale „Regele Mihai“ o frumoasă scrisoare plină de învîjminte pe care o publicăm cu un îndemnul pentru cohortele de cercetași din Dobrogea să pună mai mult suflet și mai multă strălucire pentru desvoltarea cercetășiei prin aceste locuri, luând exemplul de la cohorta „Coastei de Argint“ din Balciu.

Către Cohorta „Coastei de Argint“ Balciu.

Comandamentul Mării Legiuni a Cercetășilor Românie roagă Cohorta sa din Balciu să exprime recunoștința ce păstrăm tuturor persoanelor cari cu o atât de gentilă și spontană atenție ne au întâmpinat grupul de cercetași din București și Bazargic conduși de noi în excursiune pe „Coasta de Argint“ în săptămîna luminată a Iulieiri.

În anul jubiliar al Dobrogei, am consacrat vacanța de primăvară acestei pelerinaj prin colțul extrem-meridional al dulcei Patrii, pămînt binecuvîntat scaldat în unde și raze, pămînt zămbitor cu refracții argintii, pămînt fecund, cu suprafața rodnică, cu sînul bogat în urme străbune.

Bunăvoînța ce am găsit la autoritățile și particularii, mi-a permis să ne realizăm planul în cele mai bune condiții.

Între bucuriile aduse cu noi ca trofee, este și impresia excelentă ce ni-a făcut prezentarea cohortei „COASTA DE ARGINT“. Întîlnirea celor două coloane în sunet de coadă goarnă pe valea Morilor în marea verde și fragedă prezerată cu vioarele odorate, în sbucium de priveghetori ce se exaltă în amurg

prin desigur înflorit, în timp ce a fetele copiilor se căutau se găseau, sfioase, senine: clipe a cător evocare constituie o comoară pentru cei ce le au simțit. Apoi scoborîrea la Mare, imbarcarea dealungul portului în cîntecele nobil în interpretate de cercetașii în serăra ce estompa tot mai fantastic contururile coastei abruțite.

Cu satisfacție am constatat în cursul celor trei zile, calitatea aleasă a elementelor cari constituie Cohorta „COASTA DE ARGINT“ din Balciu de care legăm așteptări deosebite de promiștoare, întemiate și pe devotamentul comandantului său, vechiu cercetaș destins din Cohorta „OVIDIU“.

SANATATEI
P. COMANDANTUL MĂRII
LEGIUNI: (ss) Nedelcu

ȘTIRI și FAPTE

Universitatea Liberă „Coasta de argint“ va deschide la 15 Iunie a. c. în localul propriu, o bibliotecă a mării. Se va pune în vânzare pe lângă o literatură a mării și albume cu reproduceri după picturii noștri marini și mai ales după acei cari au pictat Coasta de Argint și Balciul.

varii excursii pe mării, în împejarimile orașului, ca Ecrene, Ceatalar și Capul Callaera Surtuchioi. Lângă localul universității s'a fixat o stație de unde vor pleca grupurile de excursioniști, care vor fi conduse de către cercetașii localnici. Și astfel mării cari colindă zilnic străzile și dau un fermec deosebit Balciului, vor fi strănși și întrebunțați în acest scop.

Publicațiune

Avem onoare a vă face cu noșcut că am înființat în orașul Constanța o societate anonimă pe acțiuni sub firma: „BANCA COMERTULUI. Constanța care a și început operațiunile sale.

Actul constitutiv a fost autentificat sub Nr. 777 din 14 Martie 1928. Autorizațiunea de funcționare a fost acordată de către Tribunalul Constanța Sec. II prin Sentința Nr. 87 din 23 Martie 1928, în urma avizului Camerei de Comerț Nr. 187/928.

Banca Comerțului se va ocupa cu tot felul de operațiuni bancare și comerciale, prevăzute de statute.

Vă rugăm să binevoii a lua nota că Banca va fi valabil angajată prin semnătura unuia din Comisi: Simon Alperin, Președintele e Consiliului de Administrație și Administrator Deștat; Avocat H. Grigorescu, doctor în drept, vicepreședinte; Avocat T. U. Berbereanu, Membru în Consiliul de Administrație; alături de aceea a D-lui D. Michel, Procuristul Băncii.

Sperăm că veți binevoi a face uz de serviciile noastre și vă asigurăm de toată soliditatea pentru o cât mai promptă și conștințioasă în deplină a dispozițiunilor D vs. Primiți și rugăm asigurarea deosebitei noastre considerățiuni.

BANCA COMERTULUI
SOCIETATE ANONIMĂ

HRAUD

Pictorul Hrand Avachian, a fost autorizat de către direcția universității libere, cu procurarea materialului. De asemenea să contracteze cu casele de editură din București, lucrările necesare.

La 21 Maiu a. c. avut loc la Constanța, depunerea legămîntului a tuturor cohortelor de cercetași din Dobrogea. Deși invitate cohortele din Balciu și Bazargic nu au luat parte, neprimind foile de drum la tim.

D-l Căp. Ion Berceanu, a fost delegat cu reprezentanța soc. anonimă „Coasta de Argint“ în Balciu.

Universitatea liberă din Balciu, a organizat în timpul

ВЕСТИ

— Събота 19 т. м. въ салона на Модерния Театъръ Театралната секция при Българското общество се представи посетата „Високия смехъ“ за въ полза на постредалите отъ землетреснието въ България.

— Много вестници отбелязаха 10 год. смъртта на единъ измежду най видните ромънски поети, Георге Кошбуку, който съ своето прочуто стихотворение „Най изкаме земя“ презъ 1907. г. раздвигна духовете на широките народни маси.

— Черковния хоръ ръководенъ съ учителя по музиката Пенчо Пеевъ е далъ единъ отлично изпълненъ концертъ въ градъ Каварна. Особено впечателение направила оперетната Марюскии Б. Я.

— Готви се една антология на добруджанските писатели и поети. Ще бъдат поместени трудовете на родените и отранали въ Добруджа и ва тях конто съсемъ отблизко сж се интересували за живота въ нея.

— Въ гостиниция Брей поместяме едно стихотворение отъ добруджанския писателъ Печо Господиновъ, за когото следуюция пътъ ще дадемъ една кратка характеристика. Печо Господиновъ е дете на Добруджа и отъ близо се интересува за нашата съдба.

— Молимъ и редакциите на българските списания да не скъпятъ толкова и да благоволятъ да ни изпращатъ по единъ екземпляръ. Освенъ че ще отбелязваме излизането на новата книжка, но ще ни се ладе и възможност да следимъ и литературния животъ въ България.

— Ние благодаримъ много Д-ръ Мариновъ издателя на „Вечери въ Антиумския ханъ“, гдето имамо добрината да ни изпрати тази книга. Ще дадемъ обширна рецензия за тази ценна книга въз живота на Добруджа.

— Духовата музика при Добричъ, Българската гимназия подъ ръководителството на вщния музикаленъ вецъ и учителъ по музика Йосифъ Душекъ прави големи успехи. Въ единъ кърсрскъ г въ Душекъ сполуча да обуча своите млади питомци, които за Кирилъ и Методи ще сбиратъ на годините тържества.

— Усклено се приготвя на български езикъ отъ личната пиеса „Чайта“ отъ ремънския писателъ Викторъ Йонъ Попа, който ще бъде поканенъ да присъства на премиерата.